

III бўлим. Транспорт воситаларига ва товарларнинг айрим тоифаларига нисбатан божхона режимларининг қўлланилиши

22-боб. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларини олиб ўтиш

143-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситалари

Божхона назоратида турган товарларни ва (ёки) йўловчиларни ҳақ эвазига ёки бепул ташиш учун фойдаланиладиган транспорт воситаси тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасидир.

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган, транспорт воситаси билан бирга ташиладиган стандарт эҳтиёт қисмлар, ашёлар ва ускуналар, стандарт баклардаги мойлаш материаллари ва ёқилғи, шунингдек ашё-анжомлар божхона мақсадлари учун мазкур транспорт воситасининг ажралмас қисми деб қаралади. Ашё-анжомларга қуйидагилар киради:

ҳаракатланиш йўлида ёки оралиқ тўхтаб ўтиш ёхуд тўхтаб туриш жойларида дарё ва ҳаво кемалари, поездлар, шунингдек автотранспорт воситалари нормал ишлатилишини ҳамда уларга техник хизмат кўрсатилишини таъминлаш учун зарур бўлган товарлар;

дарё ва ҳаво кемаларининг бортида, автотранспорт воситаларида йўловчилар ва экипажлар аъзолари истеъмор қилиши учун ёки поездларда йўловчилар ва поезд бригадаларининг ходимлари истеъмор қилиши учун мўлжалланган товарлар, бу ашё-анжомлар сотилишидан ёки сотилмаслигидан қатъи назар;

дарё ва ҳаво кемаларининг, поездларнинг, шунингдек автотранспорт воситаларининг йўловчиларига ҳамда экипаж аъзоларига мазкур ашё-анжомларини транспорт воситаларида истеъмор қилиш мақсадсиз сотиш учун мўлжалланган товарлар.

144-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларига нисбатан қўлланиладиган божхона режимлари

Бирор-бир божхона режимига товар сифатида жойлаштирилиши маълум қилинмаган, тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасига божхона расмийлаштируви амалга оширилган пайтдан эътиборан, тегишинча вақтинча олиб кириш ёки вақтинча олиб чиқиш божхона режимига ушбу божхона режимлари шартларига шахсларнинг рўя этиши мажбуриятлари билан жойлаштирилган товар сифатида қаралади. Бунда мазкур транспорт воситасини вақтинча олиб кириш божхона режимига ёки вақтинча олиб чиқиш божхона режимига жойлаштириш рухсатномаси олиш талаб этилмайди.

145-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини божхона ҳудудига вақтинча олиб кириш

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини божхона тўловлари тўлашдан шартли озод этилган ҳолда божхона ҳудудига вақтинча олиб киришга қуйидаги ҳолларда йўл қўйилади, агар у:

чет давлат ҳудудида рўйхатдан ўтказилган бўлса;

товарларни ва йўловчиларни тижорат мақсадида ташиш учун фойдаланилаётган бўлса;

божхона ҳудудига чет эллик шахс ёхуд чет эллик шахс ваколат берган Ўзбекистон Республикаси юридик ёки жисмоний шахси томонидан олиб кирилаётган бўлса;

ижара шартномасининг предмети ёки мазкур транспорт воситасига бўлган ҳуқуқни Ўзбекистон Республикасининг юридик ёки жисмоний шахсига транспорт операциясини транспорт воситасини божхона ҳудудидан қайтариб олиб чиқиш йўли билан тугаллашдан ўзга мақсадда ўтказишни назарда тутувчи бошқа шартнома предмети бўлмаса.

Вақтинча олиб кирилган транспорт воситасига нисбатан мулк ҳуқуқи Ўзбекистон Республикасининг юридик ёки жисмоний шахсига ўтган бўлса, тегишли божхона режимига жойлаштирилиши лозим.

Транспорт воситаси ушбу модданинг [биринчи қисмида](#) назарда тутилган шартларга мувофиқ бўлмаган

ҳолларда, шунингдек божхона тўловларини тўлашдан шартли озод этишни қўллаш шартларига риоя этилмаган тақдирда, транспорт воситасига ушбу Кодексда белгиланган тартибда даврий божхона тўловлари қўлланиладиган вақтинча олиб кириладиган товар сифатида қаралади.

146-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб кириш муддати

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб кириш муддати ташувчининг ёки ваколатли шахснинг аризасидан келиб чиққан ҳолда ва мўлжалланаётган транспорт операциясининг барча ҳолатлари ҳисобга олинган ҳолда божхона органи томонидан белгиланади. Бунда тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини божхона тўловларидан озод этилган ҳолда вақтинча олиб киришнинг умумий муддати у олиб кирилган санадан эътиборан тўқсон календарь кундан ошмаслиги керак. Вақтинча олиб кирилган транспорт воситасини қайтариб олиб чиқиш ушбу транспорт операцияси тугалланганидан сўнг дарҳол амалга оширилиши лозим.

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб кириш ушбу моддада назарда тутилган муддатларда қайтариб олиб чиқиш билан тугалланади. Тижорат мақсадларида

фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб кириш, ушбу Кодексда товарларни вақтинча олиб кириш божхона режимини тугаллаш учун назарда тутилган тартибда тугалланиши мумкин.

147-модда. Вақтинча олиб кирилган тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситалари билан амалга ошириладиган операциялар

Вақтинча олиб кирилган тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситалари билан божхона ҳудудида улардан фойдаланилаётганда зарур бўлган таъмирлаш ёки техник хизмат кўрсатиш операцияларини бажаришга йўл қўйилади.

148-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб чиқиш

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини мазкур транспорт воситаси божхона ҳудудидан ташқарида қандай шахс томонидан ва қандай мақсадларда фойдаланилишидан қатъи назар, агар у божхона ҳудудида эркин муомалада турган бўлса, вақтинча олиб чиқишга йўл қўйилади. Бунда божхона тўловлари ундирилмайди.

Илгари вақтинча олиб кириш божхона режимига жойлаштирилган транспорт воситасини вақтинча олиб чиқишга йўл қўйилади. Бунда шу транспорт воситасига

нисбатан вақтинча олиб кириш божхона режимининг амал қилиши ва шартлари божхона тўловларини тўлаш мақсадлари учун уни бошқа божхона режимига жойлаштириш тўғрисида маълум қилингунига қадар тугатилмайди.

**149-модда. Тижорат мақсадларида
фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча
олиб чиқиш муддати**

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб чиқиш муддати икки йилдан ошмаслиги керак.

**150-модда. Тижорат мақсадларида
фойдаланиладиган вақтинча олиб чиқилган
транспорт воситасини божхона ҳудудига қайтариб
олиб кириш**

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган вақтинча олиб чиқилган транспорт воситаси божхона ҳудудига қайтариб олиб кирилаётганда, агар божхона ҳудудидан ташқарида тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаси қайта ишлаш операцияларидан ўтказилмаган бўлса, божхона тўловлари тўланмайди, бундан унинг бут сақланишини ҳамда ундан фойдаланилишини таъминлаш, шу жумладан унга техник хизмат кўрсатиш ва уни таъмирлаш операциялари мустасно.

151-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб чиқишни тугаллаш

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситасини вақтинча олиб чиқиш уни божхона ҳудудига қайтариб олиб кириш билан ёки ушбу Кодексда товарларни вақтинча олиб чиқиш божхона режимини тугаллаш учун назарда тутилган тартибда тугалланади.

152-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларининг ускуналарини ва эҳтиёт қисмларини вақтинча олиб кириш

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситалари билан бирга олиб кириладиган ва улар билан қайтариб олиб чиқиш учун мўлжалланган, юкларни ортиш, тушириш, уларга ишлов бериш ва уларни ҳимоялаш ускуналари, улардан транспорт воситаларидан алоҳида фойдаланиш мумкинлиги ёки мумкин эмаслигидан қатъи назар, вақтинча олиб кирилган тақдирда божхона тўловлари тўлашдан шартли равишда озод этилиши лозим.

Божхона ҳудудига вақтинча олиб кирилган, транспорт воситасига ўрнатилган ёки унда фойдаланилаётган қисмларни ва ускуналарни алмаштириш мақсадида таъмирлашда ёки техник хизмат кўрсатишда фойдаланиш учун мўлжалланган

ускуналар ва эҳтиёт қисмлар божхона тўловларини тўлашдан шартли равишда озод этилган ҳолда вақтинча олиб кирилиши мумкин.

Алмаштирилган ва божхона ҳудудидан олиб чиқилмаган ускуналар ва эҳтиёт қисмлар эркин муомалага чиқариш (импорт) божхона режимига ёки ушбу Кодекс қоидаларига риоя этган ҳолда бошқа божхона режимига жойлаштирилиши лозим.

153-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларининг ускуналарини ва эҳтиёт қисмларини вақтинча олиб чиқиш

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситалари билан бирга олиб чиқиладиган ва улар билан қайтариб олиб кириш учун мўлжалланган, юкларни ортиш, тушириш, уларга ишлов бериш ва уларни ҳимоялаш ускуналари, транспорт воситаларидан алоҳида фойдаланиш мумкинлиги ёки мумкин эмаслигидан қатъи назар, вақтинча олиб чиқилган тақдирда улар божхона тўловлари тўлашдан озод этилиши лозим.

Тижорат мақсадларида фойдаланишга вақтинча олиб чиқилган транспорт воситасига ўрнатилган қисмларни ва ускуналарни алмаштириш мақсадида таъмирлаш ёки техник хизмат кўрсатилаётганда фойдаланиш учун мўлжалланган ускуналар ва эҳтиёт

қисмлар вақтинча олиб чиқилган тақдирда божхона тўловлари тўлашдан озод этилиши лозим.

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларининг алмаштирилган ускуналари ва эҳтиёт қисмлари божхона тўловлари тўланмаган ва иқтисодий сиёсат чоралари қўлланилмаган ҳолда божхона ҳудудига қайтариб олиб кирилади.

154-модда. Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларининг божхона расмийлаштируви

Тижорат мақсадларида фойдаланиладиган транспорт воситаларининг божхона расмийлаштируви транспорт воситаси учун декларацияни божхона органи томонидан қабул қилиш орқали амалга оширилади.